

Fremsat den {FREMSAT} af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen

(Indførelse af fællesfaglig naturfagsprøve)

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 998 af 16. august 2010 som ændret ved § 2 i lov nr. 1569 af 21. december 2010, § 1 i lov nr. 378 af 28. april 2012, § 1 i lov nr. 379 af 28. april 2012, § 1 i lov nr. 511 af 4. juni 2012, lov nr. 512 af 4. juni 2012, lov nr. 513 af 4. juni 2012 og § 3 i lov nr. 558 af 18. juni 2012, foretages følgende ændring:

1. § 14, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

» Hver elev skal aflægge to prøver i faget dansk, en prøve i hvert af fagene matematik og engelsk samt en fællesfaglig prøve, hvor fagene fysik/kemi, biologi og geografi indgår.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2013.

§ 3

Loven finder anvendelse fra og med skoleåret 2013/2014. Elever, der har været forhindret i at aflægge prøve før lovens ikrafttræden på grund af sygdom, udeblivelse eller bortvisning, kan dog aflægge prøve efter de regler, der var gældende, da eleven modtog undervisning i de pågældende fag.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedindhold

Med lovforslaget indføres en fællesfaglig naturfagsprøve i 9. klasse, som omfatter fagene fysik/kemi, biologi og geografi. Prøven skal tage udgangspunkt i naturfaglige områder, der er fælles for fagene, herunder fagenes fælles trinmål, og give mulighed for at prøve eleverne i et samspil mellem teori og praktisk arbejde i en fællesfaglig sammenhæng.

Som supplement til den fællesfaglige naturfagsprøve kan eleverne blive udtrukket til at aflægge en enkeltfaglig prøve i et af fagene fysik/kemi, biologi og geografi, inden for fagblokken naturfag.

1.2. Lovforslagets baggrund

Lovforslaget har til formål at skabe en endnu bedre og mere moderne prøveform i naturfagene for derigennem at styrke sammenhængen mellem undervisning, arbejdsformer og prøverne. Lovforslaget skal bidrage til at udvikle og forny folkeskolens afsluttende prøver, herunder fremme elevernes tilegnelse af faglige mål i en virkelighedsnær sammenhæng.

Lovforslaget fremsættes på baggrund af rapporten fra Arbejdsgruppen om alternative prøveformer fra 2008, som anbefalede en fællesfaglig naturfagsprøve i 9. klasse.

Lovforslaget understøtter desuden den justering af fagenes mål, som trådte i kraft i 2009 (Fælles Mål 2009). Justeringen indebar bl.a., at der blev fastsat en række fælles faglige mål for fagene biologi, geografi og fysik/kemi. De fælles faglige mål har tilvejebragt et styrket grundlag for at sammentænke de tre naturfag i forbindelse med folkeskolens afgangsprøve.

Endelig fremsættes lovforslaget på baggrund af regeringens beslutning om at genindføre gruppeprøver. Det er hensigten, at den fællesfaglige naturfagsprøve, som indføres med dette lovforslag, tilrettelægges som en gruppeprøve. Det sker på baggrund af dialogmøder med repræsentanter fra Danske Skoleelever, Danmarks Lærerforening, Skolelederne og KL, som anbefalede, at der indføres gruppeprøve som prøveform i den fællesfaglige naturfagsprøve og i mundtlig matematik. Der er genindført gruppeprøve i mundtlig matematik som prøve til udtræk fra og med skoleåret 2012/2013, jf. bekendtgørelse nr. 756 af 2. juli 2012 om folkeskolens afsluttende prøver.

2. En fællesfaglig naturfagsprøve

2.1. Gældende ret

Det følger af den gældende § 14, stk. 2, 1. og 2. pkt., i lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 998 af 16. august 2010, at hver elev i 9. klasse skal aflægge to prøver i faget dansk og en prøve i hvert af fagene matematik, engelsk og fysik/kemi, som aflægges som bundne prøver. Herudover skal den enkelte elev aflægge to prøver, som fastsættes ved udtrækning efter børne- og undervisningsministerens bestemmelse inden for henholdsvis fagblokken humanistiske fag og fagblokken naturfag.

Det følger af den gældende § 14, stk. 4, folkeskoleloven, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om folkeskolens afgangsprøver, herunder om tidspunktet for prøvernes afholdelse, om kravene i de enkelte fag ved prøverne, om udtrækningen af prøver, om antallet af prøver i fagene og om prøvernes gennemførelse.

Børne- og undervisningsministeren har ved bekendtgørelse nr. 756 af 2. juli 2012 om folkeskolens afsluttende prøver bestemt, at prøvefag til udtræk inden for fagblokken humanistiske fag er engelsk, kristendoms-

kundskab, historie, samfundsfag og tysk/fransk. Prøvefag til udtræk inden for fagblokken naturfag er biologi og geografi. Den naturfaglige blok er fra og med skoleåret 2012/2013 endvidere udvidet med en mundtlig gruppeprøve i matematik, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 1, og bilag 1, afsnit 2. Den mundtlige prøve i matematik til udtræk fungerer som supplement til den bundne skriftlige prøve i matematik.

2.2. Den foreslåede ordning

Med forslaget indføres en fællesfaglig naturfagsprøve som en prøve, hvor fagene fysik/kemi, biologi og geografi indgår. Prøven erstatter den bundne prøve i fysik/kemi. Den fællesfaglige naturfagsprøve vil være en bunden prøve for alle elever i 9. klasse fra og med skoleåret 2013/2014. Dog vil elever, der på grund af sygdom, udeblivelse eller bortvisning har været forhindret i at aflægge prøve før lovens ikrafttræden, kunne aflægge prøve efter de regler, der var gældende, da de modtog undervisning i de pågældende fag, jf. lovforslagets § 3.

Det er hensigten, at prøveformen for den fællesfaglige naturfagsprøve vil blive tilrettelagt som en mundtlig/praktisk gruppeprøve. Det tilstræbes, at prøveformen er egnet til at sikre, at eleverne bliver prøvet i alle de tre naturfags fællesfaglige mål og praktiske dimensioner, herunder forsøg og undersøgelser. Børne- og undervisningsministeren vil benytte bemyndigelsen i den gældende lov om folkeskolen § 14, stk. 4, til at fastsætte prøveformens nærmere udformning.

Med henblik på at sikre, at elevernes opnåelse af de enkelte fags færdigheder og kundskaber dokumenteres, kan eleverne endvidere blive udtrukket til at aflægge en enkeltfaglig prøve i et af naturfagene. Der udarbejdes derfor en udtræksprøve i fysik/kemi, som placeres sammen med de øvrige udtræksprøver i biologi, geografi og matematik i fagblokken naturfag. På den måde sikres både hensynet til at tænke naturfagene på tværs og hensynet til det enkelte fags identitet. Prøven til udtræk i fysik/kemi forventes at være en skriftlig prøve, der kan aflægges digitalt.

3. Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Lovforslaget vil indebære merudgifter for staten til udarbejdelse af en ny skriftlig digital prøve i fysik/kemi til udtræk inden for fagblokken naturfag. Ved at placere prøven i fysik/kemi blandt udtræksprøverne er antallet af prøver, som den enkelte elev skal aflægge, dog uændret.

I 2013 udgør merudgifterne til udarbejdelse af en skriftlig digital udtræksprøve i fysik/kemi 50.000 kr. til honorering af den opgavekommission, der udvikler opgaverne til folkeskolens afsluttende prøver i naturfag. I 2014 omfatter merudgifterne 200.000 kr. årligt til honorering af opgavekommissionen og trykning af opgaver til skoler som back up i tilfælde af it-problemer på skolerne samt til skoler, som vælger at gennemføre fysik/kemiprøven som papirprøveform. Hertil kommer merudgifter til den tekniske udvikling af en digital fysik/kemiprøve på 500.000 kr. som engangsudgift til udvikling i 2013-2014.

Fra og med 2014 vil den årlige merudgift til drift af den digitale prøve i fysik/kemi være på 350.000 kr.

De samlede merudgifter finansieres inden for Ministeriet for Børn og Undervisnings eksisterende bevillinger.

Den fællesfaglige naturfagsprøve vurderes ikke i sig selv at indebære merudgifter, idet prøven erstatter den gældende bundne prøve i fysik/kemi. Den fællesfaglige naturfagsprøve ligger desuden inden for de gældende mål for fagene, som fastsat i Fælles Mål 2009, samt folkeskolelovens gældende krav om undervisning i tværgående emner og problemstillinger.

Det forudsættes, at eksaminator og censor tilsammen kan repræsentere de faglige kompetencer, som prøves i de tre naturfag, således at der ikke skal involveres flere naturfagslærere i gennemførelsen af den fællesfaglige naturfagsprøve.

En ekstra prøve i fysik/kemi i den naturfaglige udtrækspulje indebærer ikke merudgifter for kommunerne, idet eleverne fortsat kun udtrækkes til én prøve i fagblokken naturfag. Udtræksprøven i fysik/kemi vil heller ikke indebære ekstra forberedelsestid for lærerne, da det er en centralt stillet skriftlig prøve. Endvidere ventes prøven ligesom de skriftlige digitale prøver i biologi og geografi at være selvrettende, hvormed kommunerne ikke har udgifter til at rette elevernes besvarelser, såfremt de vælger, at prøven aflægges digitalt. At prøven

er selvrettende, betyder, at det er det digitale system, der retter elevens prøve og genererer prøvens resultat, når prøven er aflagt.

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for regionerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Børnerådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Lærerforening, Danmarks Privatskoleforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Det Centrale Handicapråd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Efterskoleforeningen, Forbundet for Pædagoger og Klubfolk (BUPL), Foreningen af Frie Fagskoler, Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, Foreningen for Kristne Friskoler, Frie Kostskolers Fællesråd, Frie Skolers Lærerforening, KL, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere (LU), Landsorganisationen i Danmark, Skole og Forældre og Skolelederne.

9. Sammenfattende skema

	<i>Positive konsekvenser/mindreudgifter</i>	<i>Negative konsekvenser/merudgifter</i>
<i>Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner</i>	Ingen.	Staten: Udgifter til udvikling af en ny prøve i fysik/kemi i den naturfaglige udtrækspulje på i alt 700.000 kr. i skoleåret 2013-2014. Fra og med 2014 vil merudgiften til årlig drift være 350.000 kr.
<i>Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner</i>	Ingen.	Ingen.
<i>Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet</i>	Ingen.	Ingen.
<i>Administrative konsekvenser for erhvervslivet</i>	Ingen.	Ingen.
<i>Miljømæssige konsekvenser</i>	Ingen.	Ingen.
<i>Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne</i>	Ingen.	Ingen.
<i>Forholdet til EU-retten</i>	<i>Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter</i>	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 1, at den bundne prøve i fysik/kemi i 9. klasse erstattes af en fællesfaglig naturfagsprøve. I den fællesfaglige naturfagsprøve vil eleverne blive prøvet i deres kundskaber og færdigheder inden for fagene biologi, geografi og fysik/kemi. Prøven skal tage udgangspunkt i naturfaglige områder, der er fælles for fagene, herunder fagenes fælles trinmål. Eleverne skal prøves i både fagenes teori og praktiske dimensioner, herunder forsøg og undersøgelser, i en fællesfaglig sammenhæng.

Det er hensigten, at prøveformen vil være en praktisk/mundtlig prøve. Prøvens udformning fastsættes i bekendtgørelse om folkeskolens afsluttende prøver og vil blive beskrevet nærmere i en vejledning til skolerne om prøven.

Eleverne vil desuden skulle aflægge enkeltfaglig prøve i et af naturfagene for at sikre færdigheder og kundskaber i undervisningen og ved prøverne i de enkelte fag.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 2013.

Til § 3

Det foreslås, at indførelse af en fællesfaglig naturfagsprøve i 9. klasse sker med virkning fra og med skoleåret 2013/2014 for at sikre skolerne tid til at forberede sig og tilpasse undervisningen til den nye prøve.

For elever, som har været forhindret i at gennemføre en prøve før lovens ikrafttræden på grund af sygdom, udeblivelse eller bortvisning, og som skal aflægge prøve i skoleåret 2013/2014 eller senere på baggrund af undervisning, som er tilrettelagt efter de hidtil gældende regler om prøverne, finder lovbekendtgørelse nr. 998 af 16. august 2010 om folkeskolen § 14, stk. 2, 1. pkt., fortsat anvendelse. Er der i det konkrete tilfælde tvivl om, hvorvidt eleven har gennemført en undervisning, der er tilrettelagt på baggrund af de gældende regler om prøverne eller på baggrund af de hermed foreslåede ændringer, afgør skolens leder efter samråd med eleven og elevens forældre, efter hvilke regler prøven skal aflægges.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 14. ...

Stk. 2. Hver elev skal aflægge to prøver i faget dansk og en prøve i hvert af fagene matematik, engelsk og fysik/kemi. Herudover skal den enkelte elev aflægge to prøver, som udvælges efter udtrækning blandt de i stk. 1, nr. 2-10, nævnte fag, efter undervisningsministerens bestemmelse henholdsvis inden for fagblokken humanistiske fag og inden for fagblokken naturfag, jf. opdelingen i § 5, stk. 2. Tilbudsfagene tysk og fransk henhører under den humanistiske fagblok. Hvis der sker udtræk af et fag, hvor eleven ikke har fulgt undervisningen i det pågældende skoleår, aflægges eleven i stedet prøve i yderligere et af de i stk. 1 nævnte fag inden for den humanistiske fagblok, bortset fra dansk.

Stk. 3....

Lovforslaget

§ 14, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Hver elev skal aflægge to prøver i faget dansk og en prøve i hvert af fagene matematik og engelsk samt en fællesfaglig prøve i fysik/kemi, biologi og geografi. Herudover skal den enkelte elev aflægge to prøver, som udvælges efter udtrækning blandt de i stk. 1, nr. 2-10, nævnte fag, efter undervisningsministerens bestemmelse henholdsvis inden for fagblokken humanistiske fag og inden for fagblokken naturfag, jf. opdelingen i § 5, stk. 2. Tilbudsfagene tysk og fransk henhører under den humanistiske fagblok. Hvis der sker udtræk af et fag, hvor eleven ikke har fulgt undervisningen i det pågældende skoleår, aflægges eleven i stedet prøve i yderligere et af de i stk. 1 nævnte fag inden for den humanistiske fagblok, bortset fra dansk.«

Loven træder i kraft den 1. august 2013.